

Verksamhetsrapport

för Gästrikvatten AB med dotterbolag per 30 april 2023

Delårsrapport tertial 1

Innehåll

1	Inledning	3
2	Målanalys	4
3	Gästrike Vatten AB	10
4.	Gävle Vatten AB	12
5.	Hofors Vatten AB	13
6.	Ockelbo Vatten AB	16
7.	Älvkarleby Vatten AB	19
8.	Östhammar Vatten AB	21
9.	För verksamheten viktig statistik	22

1 Inledning

Första delen av året har präglats av ökade kostnader och ett mycket osäkert ekonomiskt och säkerhetsläge. Ökade kostnader (främst el, ränta och inflation), tillkommande eller utökade aktiviteter och projekt, ett fortsatt högt antal inkommande externa ärenden tillsammans med brist på resurser har skapat ett nytt läge. Det blir synbart att vi i Verksamhetsplanen med budget för 2023 inte tog höjd för alla delar på grund av stora osäkerheter.

En fortsatt utveckling sker i verksamheten och organisationen förstärks men behoven är mycket stora. En översyn av pågående och planerade aktiviteter och projekt sker för att besluta om vilka som ska flyttas fram till kommande år eller pausas. Trots utmaningar sker förflyttning mot de strategiska målen och även större driftstörningar hanteras på ett bra sätt.

Beslut av styrelserna om nivå för brukningstaxa nästa år samt budgetramar för 2024 med utblick ger oss förutsättningar för såväl fortsatta justeringar under året som planering för kommande år.

2 Målanalys

Målarbetet har skett mot fyra övergripande strategiska mål. Till varje mål finns fokusområden och indikatorer. Fokusområdena utgör grund för vilka aktiviteter prioriterats. Indikatorerna utgör tillsammans med genomförandet av aktiviteterna ett stöd för ~~att~~ bedömningen av om vi förflyttats oss i riktning mot målen.

2.1 Stort förtroende för våra VA-tjänster

- Förflyttning mot målet har skett

Målet innebär att vi har en driftsäker VA-försörjning och säkra leveranser av god kvalitet till invånare och kunder i samtliga kommuner. Även en hög tillgänglighet och tydlig information som ger god service. Aktiviteter inom fokusområdena *Goda samarbetsformer*, *Servicenivå* och *Tydlig taxa* är prioriterade under 2023 för att förflytta oss mot det strategiska målet.

Vi förstärker samarbetet inom koncernen och stödjer samhällsutvecklingen i våra kommuner genom våra uppdrag med framtagande av Vattenförsörjningsplaner, Nödvattenplaner och samordnade av Skyfall/dagvattenåtgärder. Ett utvecklingsarbete pågår för vår exploateringsprocess i syfte att förbättra och förtydliga våra interna och externa rutiner. Stort fokus läggs på samarbeten och att se över vilka behov vi behöver tillgodose för att kunna stödja en positiv samhällsutveckling samtidigt som vi kan bidra med kunskap i VA-frågor hos såväl kommunala organisationer som kunder.

I syfte att förbättra och förkorta ledtiderna för VA-förfrågningar och VA-anlutningar pågår ett internt arbete för att se över våra processer där flertalet aktiviteter är startade. Exempelvis uppdatera blankett för VA-anmälning, ett anslutningsråd har startats för att komplexa ärenden ska kunna handläggas snabbare samt att rutiner uppdateras i syfte att minska den interna handläggningstiden.

Beräkning och analys av kommande taxenivåer har genomförts. I analysen har vi tittat särskilt på hur kommande nivåer kan komma att påverka våra olika kundkategorier samt hur vi landar in i nivå i branschen. På grund av ökande kostnader i och med rådande världsläge ser vi behov av ökande taxor i de flesta kommuner.

I vårt arbete med att debitera en faktisk förbrukning i så stor utsträckning som möjligt vid varje debitering har vi nu utökat vår möjlighet att samla in värden från våra digitala mätare genom att starta ett samarbete med Gästrike Återvinnare. Det innebär att vi använder oss av mätvärdesinhämtning via renhållningsbilar genom att montera vår utrustning på ett urval av bilar. Den första utrustningen monterades i slutet av april.

Ny kanal för utskick av fakturor har upprättats. Våra kunder kan nu ta emot och betala sin VA faktura via Kivra. Våra huvudsakliga mål med det arbetet är att minska antalet pappersfakturor men främst öka vår service ut mot kund genom att tillhandahålla våra fakturor och även framtida utskick digitalt. Detta alternativ ger oss också en kostnadsbesparing gentemot pappersutskicken vilket gynnar kollektivet.

En kartläggning över bolagets IT-system är sammanställd och det pågår ett arbete med att identifiera en lämplig en systemförvaltningsmodell och systemförvaltningsorganisation dimensionerad att stödja såväl den egna organisationen som kundnyttan vid ökade krav på digitalisering.

Ett löpande arbete med att ständigt förbättra och upprätthålla ett dricksvatten som är hälsomässigt säkert och av god kvalitet pågår kontinuerligt. Med utgångspunkt i den mikrobiologisk barriäranalysen som genomfördes 2022 planeras och genomförs flertalet åtgärder på vattenverken. Nya beredningssteg i vattenreningsprocessen utreds och projekteras för att möta kommande gränsvärden för PFAS.

Uppföljning av indikatorer

Hälsomässigt säkert vatten - Målvärdet beskriver andelen vattenprover som är tjänliga enligt fastställt kontrollprogram.

Indikator	Bolag	Utfall tom april	Målvärde	Prognos helår
Hälsomässigt säkert vatten	Gävle Vatten, Hofors Vatten, Ockelbo Vatten, Älvkarleby Vatten, Östhammar Vatten	100	>99%	 Uppnås

2.2 Hållbar organisation och attraktiv arbetsgivare

◆ Förflyttning mot målet har skett men inte fullt ut enligt plan i alla bolag

Målet innebär att vi har en bra arbetsmiljö med engagerade medarbetare. Vi har ett aktivt ledar- och medarbetarskap. Aktiviteter inom fokusområdena *Ledarutveckling*, *Medarbetarskapsutveckling* och *Organisationsutveckling* är prioriterade under 2023 för att förflytta oss mot det strategiska målet.

Under årets första månader har alla chefstjänster sånär som på Avdelningschef Lednings- och Verksamhetsstöd tillsatts. Det ger en möjlighet att gemensamt i chefsgruppen planera för och utveckla det aktiva ledarskapet. Det ger även möjlighet att genom ledarskapet utveckla ett gott medarbetarskap. Ett utvecklingsarbete pågår för att se över organisationen inom Lednings- och Verksamhetsstöd. Extra fokus har lagts på IT-funktionen där den nulägesanalys som genomförts pekar på ett flertal viktiga utvecklingsområden som nu formats som interna uppdrag under våren och hösten.

Under perioden har en fortsatt utveckling av organisationen genomförts. I linje med att renodla avdelningarna Vatten, Avlopp och Ledningsnät har den tidigare enheten Drift och underhåll Syd delats upp och ingår numer i respektive avdelnings Drift och underhållsenhet. Detta ger även ökade möjligheter att få enhetliga arbetssätt inom hela verksamheten och stärka kompetensutveckling.

Under perioden genomfördes den stora medarbetarenkäten. Enkäten har givit oss startvärden för att mäta utvecklingen av medarbetarnas engagemang och chefernas ledarskap i form av två olika index. Startvärdet för Engagemangsindex är 72 (på en 100-gradig skala) vilket är något lägre än jämförbar benchmark. Framförallt tydligheten inom företaget kan utvecklas. Ledarindex hos bolagets chefer är 79 som är i paritet med jämförbar benchmark.

Alla medarbetargrupper kommer under våren att arbeta med sina resultat och upprätta handlingsplaner inom sina egna utvecklingsområden.

Analys av indikatorer

Ökat engagemangsindex - Index för medarbetarengagemang ska öka under året fram till nästa mätning som en effekt av de aktiviteter som genomförs.

Ökat ledarindex - Index för ledarskap ska öka under året fram till nästa mätning som en effekt av de aktiviteter som genomförs.

Indikator	Bolag	Utfall Tom april	Målvärde	Prognos helår
Ökat engagemangsindex	Gästrike Vatten	72	Ökning	Nytt Värde 2024
Ökat ledarindex	Gästrike Vatten	79	Ökning	Nytt Värde 2024

Långsiktigt hållbar VA-försörjning

- Förflyttning mot målet har skett

Målet innebär att vi har en låg miljöpåverkan, god hushållning av resurser och en robust vattenförsörjning. Vi tillgodoser dagens behov och kan möta tillväxt, utan att äventyra kommande generationers möjligheter. Aktiviteter inom fokusområdena *God status på ledningsnätet*, *Möta anslutningsbehov*, *Skapa robust VA-försörjning* och *Rätt nivå av säkerhet och krisberedskap* är prioriterade under 2023 för att förflytta oss mot det strategiska målet.

Förnyelsearbetet av ledningsnätet drivs i enlighet med strategi och uppsatta mål, resursbrist i utredningsarbetet påverkar dock till viss del förmågan att under året upprätthålla målen för förnysetakt. Genomförande och utredningar av skyfallsärenden kopplat till Skyfallet i Gävle 2021, samt att många nya investeringsprojekt startats har haft påverkan på prioriteringar i verksamheten.

Flera stora projekt kopplat till kommunalt VA i omvandlingsområden pågår och har startats under första kvartalet. Utbyggnad till Åbyggeby i Gävle är i fas med att påbörja upphandling av entreprenad, Nya omvandlingsområden i Östhammar som ligger med i den strategiska utvecklingen är i startfas tillsammans med utredningar kopplade till utbyggt reningsverk i Öregrund. Samverkan och gemensam planering av exploateringar är nu implementerad i samtliga kommuner och vikten av gemensamt arbete i dessa projekt har tydliggjorts.

Arbetet pågår med att trygga Älvkarlebys och delar av Gävles framtida dricksvattenförsörjning genom en gemensam systemlösning. Överföringsledningarna är i princip färdigprojekterade men tillhörande tillstånd har ännu inte erhållits för att gräventreprenadarbeten ska kunna påbörjas. Planering, utredning och systemhandling pågår för vattenverket, infiltrationsområden och uttagsområden. Detaljplanearbetet för vattenverket är påbörjat och det pågår kompletterande fältförsök för infiltration.

En analys av dricksvattendirektivet har genomförts och visar att flertalet åtgärder behöver genomföras för att uppfylla direktivet. Livsmedelsverkets nya föreskrifter implementeras.

För verksamhetsmarken där Gävles nya reningsverk ska byggas är detaljplanen antagen och har vunnit laga kraft. Nytt miljö tillstånd för nytt reningsverk Gävle har erhållits från Mark- och miljödomstolen som tillåter en kapacitetsökning för rening av spillvatten upp till 150 000 pe (personekvivalent). I arbete med utbyggnad av Alunda reningsverk har tillståndsansökan med tillhörande MKB lämnats in till Mark- och miljödomstolen.

Framtagande (revidering) av säkerhetsskyddsanalys och befattningsanalys för berörda anläggningsbolags säkerhetskänsliga verksamhet pågår. Parallellt genomförs de mest nödvändiga säkerhetsprövningarna. Grundläggande riktning och styrning för verksamhetens säkerhetsarbete i form av Säkerhetspolicy och riktlinjer är under framtagande.

I syfte att ytterligare stärka förmågan till nödvattenförsörjning (dricksvatten från tankar dvs ej i ledningsnätet) har vi köpt in fler vattentankar. Vattentankarna används även vid planerade arbeten för att säkerställa dricksvattenleverans. Samtidigt genomförs arbete för att ta fram

Nödvattenplaner inför beslut i respektive kommun. Östhammar ligger först i arbetet. Internt passar vi på att uppdatera tillhörande arbetssätt och rutiner inom vår krisledning.

Analys av indikatorer

God tillståndshantering – Indikatorn beskriver andelen miljödömande för vattenuttag och tillstånd/villkor för avloppsreningsverk som klaras för år/max eller medelvärden per kommun.

Indikatorn visar på fortsatt mindre avvikelser i Hofors Vatten och Östhammar Vatten. För Hofors Vatten avseende vattendomen för ytvattenuttag i Hammardammen och för Östhammar Vatten svårigheter att få den biologiska reningsprocessen i Öregrund reningsverk att fungera bra, arbete fortlöper för att säkerställa reningen. Sammantagen innebär att vi i övrigt uppfyller miljödömande för vattenuttag och tillstånd/villkor för avloppsreningsverk.

Ledningsnätsförnysetakt enligt strategi: Indikatorn beskriver efterlevnad av förnysetakt per anläggningsbolag. Förnysetakten för T1 och T2 redovisas som prognos för årets utfall enligt årsplan och T3 redovisas som utfall rullande tre år.

På grund av antalet pågående investeringsprojekt och resursbrist har viss prioritering fått göras i verksamheten kopplat till utredning och projektering av ledningsnätsförnyelse. På lång sikt kommer strategin att efterlevas men kortsiktigt under första tertialet har vi fått prioritera resurserna inom mängden av investeringsuppdrag. Förnyelse kommer att genomföras under året i samtliga bolag men i vissa av bolagen kommer inte den exakta målnivån att uppnås för året.

Indikator	Bolag	Utfall Tom aug	Målvärde	Prognos helår
God tillståndshantering	Gävle Vatten Ockelbo Vatten Älvkarleby Vatten		100	Uppnås
God tillståndshantering	Hofors Vatten Östhammar Vatten		100	Avvikelse
Ledningsnätsförnysetakt enligt strategi	Gävle Vatten Hofors Vatten Ockelbo Vatten Älvkarleby Vatten Östhammar Vatten		< 25 %	Uppnås då arbete pågår enligt plan

2.4 Ekonomi i balans

- ◆ Förflyttning mot målet har skett men inte fullt ut enligt plan i alla bolag

Målet innebär att vi har rätt nivå på brukningsavgift och anläggningsavgift utifrån ett 5-årsperspektiv. Aktiviteter inom fokusområdena *Ökad transparens i budgetarbetet*, *Förenklad uppföljning* och *Effektiv verksamhet* är prioriterade under 2023 för att förflytta oss mot det strategiska målet.

Under perioden har ett nytt arbetssätt för resultat- och investeringsprognoser tagits fram, i syfte att genom ökad delaktighet, ökad frekvens och ett mer standardiserat arbetssätt nå högre kvalitet i prognosarbetet och därtill kopplade beslutsunderlag. Därigenom fås i förlängningen även en mer effektiv verksamhet. Arbetssätt och samarbetsformer i budgetprocessen har utvecklats vidare med fortsatt fokus på delaktighet, förankring och gemensamt synsätt. Förenklningar och förtydliganden har gjorts vad gäller tidredovisning för att det ska vara "lätt att göra rätt" för alla medarbetare och därigenom säkerställa att tid redovisas mot rätt bolag och rätt typ av verksamhet.

Analys av indikatorn

Resultat i balans – Budget och den fleråriga ekonomiska planen sätts utifrån att självkostnadsprincipen ska vara uppfylld över en femårsperiod per dotterbolag. Indikatorn visar procentuell avvikelse från budget när det gäller förhållandet mellan intäkter och kostnader, vilket indikerar uppfyllandet av självkostnadsprincipen över tid.

Indikator	Bolag	Målvärde	Prognos helår
Resultat i balans	Gävle Vatten	budget +/-5 %	Uppnås ej
	Hofors Vatten	budget +/-5 %	Uppnås
	Ockelbo Vatten	budget +/-5 %	Uppnås
	Älvkarleby Vatten	budget +/-5 %	Uppnås
	Östhammar Vatten	budget +/-5 %	Uppnås

3 Gästrikе Vatten AB

3.1 Utfall och prognos

Resultaträkning (mnkr) Gästrikе Vatten AB	Utfall	Budget	Avvikelse utfall mot budget	Budget	Prognos	Avvikelse prognos mot budget
	april	april	april	helår	helår	helår
	2023	2 023	2023	2023	2 023	2 023
Intäkter från dotterbolag	45,4	48,2	-2,8	144,6	144,4	-0,2
Övriga intäkter	0,1	0,0	0,1	0,0	0,2	0,2
Verksamhetskostnader	-12,2	-10,3	-1,9	-30,9	-30,6	0,3
Personalkostnader	-32,4	-36,7	4,3	-110,2	-110,2	0,0
Avskrivningar	-0,8	-1,1	0,3	-3,4	-3,5	-0,1
Rörelseresultat före fin. poster	0,1	0,0	0,1	0,1	0,3	0,2
Finansiella intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiella kostnader	-0,1	0,0	-0,1	-0,1	-0,3	-0,2
Resultat efter finansiella poster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bokslutsdispositioner	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat före skatt	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skatt	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Periodens resultat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Investeringar (mnkr)	Utfall	Budget	Avvikelse utfall mot budget	Budget	Prognos	Avvikelse prognos mot budget
	april	april	april	helår	helår	helår
	2 023	2 023	2 023	2 023	2 023	2 023
Investeringar	1,4	0,8	0,6	2,5	4,4	1,9
Exploateringar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalt investeringar	1,4	0,8	0,6	2,5	4,4	1,9

Analys av utfall och prognos

Utfallet till och med april vad gäller bolagets totala kostnader är ca 2,8 mnkr lägre än budget. Det innebär att 2,8 mnkr mindre än budgeterat har fördelats till anläggningsbolagen. Avvikelsen är relaterad till personalkostnaderna som är 4,3 mnkr lägre än budget, vilket främst är en följd av att årets lönerevision ännu inte är slutförd samt att planerade rekryteringar inte är genomförda fullt ut. Arbete med IT och säkerhet har prioriterats under årets första månader, vilket innebär att dessa kostnader har ett utfall som överskrider budget med drygt 2 mnkr.

Prognosen för helåret är att kostnaderna kommer att vara ungefär i nivå med budget.

Årets investeringar avser inköp av ytterligare nödvattentankar samt modem. Dessa beräknas på helårsbasis uppgå till 4,4 mnkr, vilket är 1,9 mnkr högre än budget.

3.2 Sammanfattning av viktiga händelser

- Flera av de planerade aktiviteterna pågår. Exempelvis utveckling av arbetssätt och rutiner inom områdena upphandling, säkerhet/krisberedskap, IT, dagvatten, avloppshantering och kvalitetsledning. Utveckling av vårt GIS-system, VA-banken för ledningsnätet för bättre tillgänglighet. Förbättrad funktion och fler lokaler för en god arbetsmiljö för alla medarbetare.
- Arbetet med att ta fram Vattentjänstplaner för alla kommuner fortlöper. Omfattningen är större än planerat varför tidplanen förlängts.
- Ökade kostnader (främst el, ränta och inflation), tillkommande eller utökade aktiviteter och projekt, ett fortsatt högt antal inkommande externa ärenden tillsammans med brist på resurser har skapat ett nytt läge. En översyn av pågående och planerade aktiviteter och projekt sker för att besluta om vilka som ska flyttas fram till kommande år eller pausas.
- Kostnaderna vid utförande och tjänster av leverantörer ökar och trenden är att färre anbud lämnas in. Vikten av framförhållning och längre anbuds- och genomförandetider ökar.
- Framtagande av nödvattenplaner tillsammans med våra kommuner är en tillkommande aktivitet under 2023 och 2024.
- En ny företagsdoktorand inom Forskarskolan Future proof cities. Fokus kommer att vara dagvattenhantering.
- Den nationella råvaru- och komponentbristen från tidigare år ligger kvar och säkerhetsläget påverkar dessutom tillgången på fällningskemikalier som nyttjas i reningsverk och många vattenverk i Sverige. Fortsatt kontinuitetsplanering sker med fokus på brist på kemikalier. Vi deltar i Länsstyrelsernas samordningsarbete.
- Förberedelse och mottagande har skett av nya förtroendevalda från årsstämman i april.
- Styrelsen har fattat beslut om ”yttrande avseende reviderat direktiv om rening av avloppsvatten för tät bebyggelse”. Yttrandet sändes till Regeringskansliet.
- Styrelsen har fattat beslut om Preliminär budgetram inklusive investering 2024 samt plan för 2025-2027.

4. Gävle Vatten AB

4.1 Utfall och prognos

Resultaträkning (mnr)	Utfall	Budget	Avvikelse utfall mot budget	Budget	Prognos	Avvikelse prognos mot budget
	april 2023	april 2 023	april 2023	helår 2023	helår 2 023	helår 2 023
Gävle Vatten AB						
Periodiserade anslutningsintäkter	4,9	4,6	0,4	13,7	13,7	0,0
"Investeringsfond" återföring	1,2	1,1	0,1	3,3	3,6	0,3
Rörelsens intäkter	77,3	77,0	0,3	234,5	234,5	0,0
Verksamhetskostnader	-63,2	-55,8	-7,4	-167,4	-186,2	-18,8
Verksamhetsprojekt	-12,8	-8,8	-4,0	-26,5	-29,7	-3,2
Avskrivningar	-10,9	-12,3	1,4	-37,0	-36,0	1,0
Rörelseresultat före fin. poster	-3,5	5,7	-9,2	20,7	-0,1	-20,8
Finansiella intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiella kostnader	-2,5	-4,7	2,2	-14,0	-12,0	2,0
Resultat efter finansiella poster	-6,0	1,0	-7,0	6,7	-12,1	-18,8
Bokslutsdispositioner	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat före skatt	-6,0	1,0	-7,0	6,7	-12,1	-18,8
Skatt	0,0	-0,7	0,7	-2,0	-2,0	0,0
Periodens resultat	-6,0	0,3	-6,3	4,7	-14,1	-18,8

Investeringar & Exploateringar (mnr)	Utfall	Budget	Avvikelse utfall mot budget	Budget	Prognos	Avvikelse prognos mot budget
	april 2 023	april 2 023	april 2 023	helår 2 023	helår 2 023	helår 2 023
Investeringar	42,2	92,0	-49,8	276,0	268,9	-7,1
Exploateringar	13,9	23,3	-9,5	70,0	74,8	4,8
Totalt investeringar	56,0	115,3	-59,3	346,0	343,7	-2,3

(Positivt resultat = överuttag, dvs skuld till VA-kollektivet. Negativt resultat = underuttag, dvs fordran på VA-kollektivet)

Saldo Överuttag/Underuttag (mnr)	Utfall 2022	Prognos 2023	Prognos 2024
Accumulerad kort skuld (+) resp. fordran (-) till VA-kollektivet	9,1	-5,0	4,6

Analys av utfall och prognos

Utfallet till och med april visar ett resultat som är 6,3 mnkr lägre än budget. Avvikelsen kan i sin helhet sägas vara relaterad till periodens verksamhetskostnader, främst i form av höga elkostnader men även snöröjning, felavhjälpande åtgärder på ledningsnätet i större omfattning än budgeterat samt kraftigt höjda priser på kemikalier har bidragit till avvikelsen. Även kostnaden för verksamhetsprojekt är högre än budget under perioden, den avvikelsen "möts" dock av lägre kapitalkostnader än beräknat, främst tack vare en lägre nyttjandegrad av beviljad kredit än budgeterat. Periodens totala intäkter är 0,8 mnkr högre än budget.

Prognosen för helåret är att resultatet blir ca 19 mnkr lägre än budgeterat. Högre elkostnader står för 14 mnkr av den avvikelsen, vilket är i nivå med den prognos för el som presenterats tidigare under året (eventuellt elstöd är ej beaktat och skulle om det faller ut kunna ge viss kostnadsdämpning). I övrigt bidrar bland annat höjda priser på kemikalier, viss fördyring vad gäller entreprenadkostnader samt ökad omfattning av ej aktiverbara kostnader kopplade till planering och genomförande av de stora investeringar som pågår, till förhöjda driftskostnader. Kapitalkostnaderna beräknas på helårsbasis underskrida budget med ca 3 mnkr, medan intäkterna bedöms bli ungefär i nivå med budget.

Helårsprognosen för investeringar är totalt sett ungefär i nivå med budget, även om fördelningen mellan exploateringar och övriga investeringar kan komma att bli något justerad.

4.1 Sammanfattning av viktiga händelser

- Beslut har erhållits om förlängd prövotid för Duvbackens reningsverk av Mark och miljödomstolen till 31 mars 2024. De miljömässiga, tekniska och ekonomiska förutsättningarna utreds för beslut om kompletterande rening av totalfosfor. En ny detaljplan är antagen och har vunnit laga kraft för Nytt reningsverk i Gävle. Denna detaljplan påverkar även nuvarande Duvbackens reningsverk inklusive lokaler. Tilldelning av entreprenör för fas 1 av entreprenaden för utförandet har skett och vunnit laga kraft. För att säkerställa att tillstånd finns för rening av avloppsvatten förbereds för en ny tillståndsansökan för Duvbackens reningsverk att gälla från 2027 till att det nya reningsverket är driftsatt fullt ut.
- Under tertialet har flera läckor uppkommit och lagats på ledningsnätet bland annat i Valbo och Furuvik. I slutet av april skedde ett brott på en dricksvattenledning i centrala Gävle. Kundernas vattenleveranser samt framkomligheten på väg påverkades. Uppmaning om mycket restriktiv användning av vatten gick ut till delar av kunderna.
- Flera av de planerade aktiviteterna pågår eller har färdigställts. Exempelvis ny UV-anläggning i Totra vattenverk och lokalutveckling.
- Bräddning har skett från flera reningsverk samt från pumpstationer under perioden.
- Dieselutsläpp har skett på rangerbangården vid två tillfällen. Ingen påverkan på grundvattnet men verksamhetsutövarna har brister i sina rutiner vilket påtalats av tillsynsmyndigheten.
- Gemensam utredning tillsammans med Gästrike Ekogas har genomförts utifrån driftstörning av biogas under början på året. Grundorsaken går inte att identifiera. Handlingsplan är framtagen för båda verksamheterna för att förhindra att problem uppstår i framtiden.
- Samhällsbyggnadsnämnden har lämnat ett positivt yttrande gällande Gävle Vattens förslag till reviderad utbyggnads- och anslutningsplan för kommunalt VA i omvandlingsområden.
- Styrelsen har fattat beslut om Förslag till höjning av VA-taxans brukningsavgift år 2024 samt Preliminär budgetram inklusive investering 2024 samt plan för 2025-2027.

- Kommunfullmäktige har beslutat om utökning av verksamhetsområde för VA för Lund samt för sex enstaka fastigheter i kommunen.

5. Hofors Vatten AB

5.1 Utfall och prognos

Resultaträkning (mnr)	Utfall	Budget	Avvikelse utfall mot budget	Budget	Prognos	Avvikelse prognos mot budget
	april	april	april	helår	helår	helår
	2023	2 023	2023	2023	2 023	2 023
Hofors Vatten AB						
Periodiserade anslutningsintäkter	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0
"Investeringsfond" återföring	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rörelsens intäkter	9,8	10,6	-0,8	31,0	30,0	-1,0
Verksamhetskostnader	-7,9	-7,4	-0,5	-22,1	-24,1	-2,0
Verksamhetsprojekt	-0,3	-1,0	0,8	-3,1	-1,8	1,3
Avskrivningar	-2,1	-2,2	0,1	-6,6	-6,6	0,0
Rörelseresultat före fin. Poster	-0,5	0,1	-0,5	-0,7	-2,4	-1,7
Finansiella intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiella kostnader	-0,5	-0,7	0,3	-2,2	-2,2	0,0
Resultat efter finansiella poster	-0,9	-0,7	-0,3	-2,8	-4,5	-1,7
Bokslutsdispositioner	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat före skatt	-0,9	-0,7	-0,3	-2,8	-4,5	-1,7
Skatt	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Periodens resultat	-0,9	-0,7	-0,3	-2,8	-4,5	-1,7

Investeringar & Exploateringar (mnr)	Utfall	Budget	Avvikelse utfall mot budget	Budget	Prognos	Avvikelse prognos mot budget
	april	april	april	helår	helår	helår
	2 023	2 023	2 023	2 023	2 023	2 023
Investeringar	3,8	4,2	-0,4	12,5	12,5	0,0
Exploateringar	0,0	0,2	-0,2	0,5	0,5	0,0
Totalt investeringar	3,8	4,3	-0,5	13,0	13,0	0,0

(Positivt resultat = överuttag, dvs skuld till VA-kollektivet. Negativt resultat = underuttag, dvs fordran på VA-kollektivet)

Saldo Överuttag/Underuttag (mnr)	Utfall 2022	Prognos 2023	Prognos 2024
Accumulerad kort skuld (+) resp. fordran (-) till VA-kollektivet	3,8	-0,7	-2,8

Analys av utfall och prognos

Utfallet till och med april visar ett resultat som är 0,3 mnkr lägre än budget. Avvikelsen är främst relaterad till lägre bruksintäkter än budgeterat samt höga elkostnader. Den negativa resultateffekten av dessa poster "dämpas" dock av lägre kostnad än budgeterat för verksamhetsprojekt samt för kapital (kopplat till att ett lån som omsattes i början av maj varit bundet med lägre ränta än budgeterad snittränta under det första tertialet).

Prognosen för helåret är ett resultat som är ca 1,7 mnkr lägre än budget. Högre elkostnader bidrar med 1,8 mnkr till den avvikelsen, vilket är i nivå med den prognos för el som presenterats tidigare under året (eventuellt elstöd är ej beaktat och skulle om det faller ut kunna ge viss kostnadsdämpning). Även en sänkt intäktsprognos med -1 mnkr bidrar till ett lägre resultat, samtidigt som ansträngning gjorts för att nå besparingar och omfördelning av kostnader för verksamhetsprojekt över tid, vilket innebär att prognosen för verksamhetsprojekt är 1,3 mnkr lägre än budget på helårsbasis. Kapitalkostnaderna bedöms bli i nivå med budget.

När det gäller investeringar bedöms kostnaden för E16-projektet bli ca 2 mnkr högre än budgeterat under 2023 som en följd av Trafikverkets omplanering av projektet samt svåra markförhållanden. Inbesparingar inom andra områden gör dock att prognosen för totala investeringar är i nivå med budget.

5.2 Sammanfattning av viktiga händelser

- Under perioden har vi identifierat att spolvatten från sandfiltren i Hofors vattenverk saknar giltigt tillstånd. Utredning visar att utsläppet är helt ofarligt och anmälan om utsläpp av så kallat avloppsvatten har skickats in till myndighet. Löpande dialog har skett med tillsynsmyndigheten.
- Flera av de planerade aktiviteterna har påbörjats eller genomförts. Exempelvis inspektion av reservoar samt fortsatt byte av styrkort vid Hofors vattenverk.
- Under tertialet har flera driftstörningar skett vid Hofors vattenverk på grund av trumsilen vid intaget i Hyen. Detta har nu åtgärdats.
- Bräddning har skett från pumpstationer under perioden.
- Ledningsnätsåtgärder i samband med Trafikverkets arbete med åtgärder efter E16 har fortlöpt.
- Styrelsen har fattat beslut om Förslag till höjning av VA-taxans bruksavgift år 2024 samt Preliminär budgetram inklusive investering 2024 samt plan för 2025-2027.

6. Ockelbo Vatten AB

6.1 Utfall och prognos

Resultaträkning (mnr)	Utfall	Budget	Avvikelse utfall mot budget	Budget	Prognos	Avvikelse prognos mot budget
	april	april	april	helår	helår	helår
	2023	2 023	2023	2023	2 023	2 023
Ockelbo Vatten AB						
Periodiserade anslutningsintäkter	0,0	0,2	-0,2	0,6	0,1	-0,5
"Investeringsfond" återföring	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rörelsens intäkter	5,8	5,8	0,0	18,0	18,0	0,0
Verksamhetskostnader	-5,2	-4,7	-0,5	-14,1	-14,3	-0,2
Verksamhetsprojekt	-0,6	-0,8	0,1	-2,3	-1,5	0,7
Avskrivningar	-0,9	-1,0	0,1	-3,0	-3,2	-0,2
Rörelseresultat före fin.	-0,9	-0,4	-0,4	-0,7	-0,9	-0,2
Finansiella intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiella kostnader	-0,5	-0,5	0,0	-1,5	-1,5	-0,1
Resultat efter finansiella poster	-1,3	-0,9	-0,4	-2,1	-2,4	-0,2
Bokslutsdispositioner	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat före skatt	-1,3	-0,9	-0,4	-2,1	-2,4	-0,2
Skatt	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Periodens resultat	-1,3	-0,9	-0,4	-2,1	-2,4	-0,2

Investeringar & Exploateringar (mnr)	Utfall	Budget	Avvikelse utfall mot budget	Budget	Prognos	Avvikelse prognos mot budget
	april	april	april	helår	helår	helår
	2 023	2 023	2 023	2 023	2 023	2 023
Investeringar	2,1	2,2	0,0	6,5	6,7	0,2
Exploateringar	0,1	0,3	-0,2	1,0	0,4	-0,6
Totalt investeringar	2,3	2,5	-0,2	7,5	7,1	-0,4

(Positivt resultat = överuttag, dvs skuld till VA-kollektivet. Negativt resultat = underuttag, dvs fordran på VA-kollektivet)

Saldo Överuttag/Underuttag (mnr)	Utfall 2022	Prognos 2023	Prognos 2024
Akkumulerad kort skuld (+) resp. fordran (-) till VA-kollektivet	1,3	-1,1	-2,2

Analys av utfall och prognos

Utfallet till och med april visar ett resultat som är ca 0,4 mnkr lägre än budget. Avvikelsen är främst relaterad till kostnader som inte faller ut jämnt över året. Anslutningsintäkterna är något lägre än budget, liksom kostnaden för verksamhetsprojekt.

Prognosen för helåret är ett resultat som är ca 0,2 mnkr lägre än budget. Högre elkostnader bidrar med 0,3 mnkr till den avvikelsen, vilket är i nivå med den prognos för el som presenterats tidigare under året. Anslutningsavgifterna bedöms bli ca 0,5 mnkr lägre än budget, som en effekt av osäkra och senarelagda tidsplaner för exploatering. Samtidigt har ansträngningar gjorts för att nå besparingar och omfördelning av kostnader för verksamhetsprojekt över tid (bland annat genom en förskjuten tidsplan för vattenmätarbyten), vilket innebär att den totala prognosen för verksamhetsprojekt är 0,7 mnkr lägre än budget på helårsbasis. Kapitalkostnaderna bedöms bli ca 0,2 mnkr högre än budget, främst relaterat till avskrivning på överföringsledningen från Mobyheden Södra till Säbyggeby.

Prognosen för totala investeringar är 0,4 mnkr lägre än budget, främst relaterat till osäkra och senarelagda tidsplaner för exploatering.

6.2 Sammanfattning av viktiga händelser

- Mätning av PFAS-ämnen i utgående vatten visar att den rening vi idag har i vattenverket är tillräcklig även för kommande sänkta gränsvärden.
- Flera av de planerade aktiviteterna har påbörjats eller genomförts. Exempelvis byte av rörgalleri i och övrig renovering vid Nordvästra pumpstation samt fortsatt optimering av Säbyggeby vattenverk efter inkoppling av råvatten från Mobyheden Södra.
- Under tertialet har det varit läckor i Åmot vilket påverkat Källängets vattenverk och leveransen till kunderna. Även i Lingbo har det varit läckor, vissa är åtgärdade men utredning av dricksvattennätet pågår och flödesmätare samt nya sektioneringsventiler ska monteras.
- Bräddning har skett från Ockelbo reningsverk samt från pumpstation under perioden.
- Ledningsnätsförnyelse vid Norrmursvägen är slutfas. Ökade kostnader på grund av trafikavstängning och lång tid för tillstånd från Trafikverket.

7. Älvkarleby Vatten AB

7.1 Utfall och prognos

Resultaträkning (mnkr)	Utfall	Budget	Avvikelse utfall mot budget	Budget	Prognos	Avvikelse prognos mot budget
Älvkarleby Vatten AB	april	april	april	helår	helår	helår
	2023	2 023	2023	2023	2 023	2 023
Periodiserade anslutningsintäkter	0,1	0,2	-0,1	0,7	0,7	0,0
"Investeringsfond" återföring	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rörelsens intäkter	10,5	10,7	-0,2	33,0	32,6	-0,4
Verksamhetskostnader	-9,3	-8,0	-1,4	-23,9	-25,3	-1,4
Verksamhetsprojekt	-0,4	-1,2	0,8	-3,6	-3,6	0,0
Avskrivningar	-1,8	-1,8	0,0	-5,3	-5,3	0,0
Rörelseresultat före fin.	-0,9	0,0	-0,9	0,9	-0,9	-1,8
Finansiella intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiella kostnader	-0,3	-0,4	0,1	-1,3	-1,3	0,0
Resultat efter finansiella poster	-1,2	-0,4	-0,8	-0,3	-2,2	-1,8
Bokslutsdispositioner	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat före skatt	-1,2	-0,4	-0,8	-0,3	-2,2	-1,8
Skatt	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Periodens resultat	-1,2	-0,4	-0,8	-0,3	-2,2	-1,8

Investeringar & Exploateringar (mnkr)	Utfall	Budget	Avvikelse utfall mot budget	Budget	Prognos	Avvikelse prognos mot budget
	april	april	april	helår	helår	helår
	2 023	2 023	2 023	2 023	2 023	2 023
Investeringar	6,1	3,0	3,1	9,0	9,0	0,0
Exploateringar	0,2	0,7	-0,5	2,2	2,2	0,0
Totalt investeringar	6,3	3,7	2,5	11,2	11,2	0,0

(Positivt resultat = överuttag, dvs skuld till VA-kollektivet. Negativt resultat = underuttag, dvs fordran på VA-kollektivet)

Saldo Överuttag/Underuttag (mnkr)	Utfall 2022	Prognos 2023	Prognos 2024
Akkumulerad kort skuld (+) resp. fordran (-) till VA-kollektivet	9,2	7,0	4,6

Analys av utfall och prognos

Utfallet till och med april visar ett resultat som är 0,8 mnkr lägre än budget. Avvikelsen är i huvudsak relaterad till verksamhetskostnaderna, främst i form av höga elkostnader samt en reservering för befarade kundförluster. Brukningsintäkterna är något lägre än budget under perioden, samtidigt som verksamhetsprojekten ännu så länge inte har så högt utfall.

Prognosen för helåret är ett resultat som är ca 1,8 mnkr lägre än budget. Högre elkostnader bidrar med 1,6 mnkr till den avvikelsen, vilket är i nivå med den prognos för el som presenterats tidigare under året (eventuellt elstöd är ej beaktat och skulle om det faller ut kunna ge viss kostnadsdämpning). Brukningsintäkterna bedöms bli ca 0,4 mnkr lägre än budget, medan prognosen för såväl verksamhetsprojekt som för kapitalkostnader är i nivå med budget.

Prognosen för totala investeringar är i nivå med budget, även om viss avvikelse förekommer för enskilda projekt.

7.2 Sammanfattning av viktiga händelser

- Flera av de planerade aktiviteterna har påbörjats eller genomförts. Exempelvis åtgärder på Gårdskärs vattenreservoar och ombyggnation av Kolningens pumpstation.
- Arbete med att ta fram en VA-översikt tillsammans med Älvkarleby kommun har påbörjats. Detta kommer att arbetas in i den Vattentjänstplan som arbetas fram.
- Under tertialet har flera läckor uppkommit och lagats på ledningsnätet. Bland annat vid Östra vägen och i Långsand. I Långsand har nya sektioneringsventiler och ny mätarbrunn monterats för ökad uppföljning.
- Ledningsnätsåtgärder efter Sandvägen har fortlöpt. Tidplanen är förskjuten på grund av kall väderlek och därmed frysrisk. Värmepumpen vid Skutskärs reningsverk behöver åtgärdas.
- Styrelsen har fattat beslut om Preliminär budgetram inklusive investering 2024 samt plan för 2025-2027.
- Kommunfullmäktige har fattat beslut om utökning av verksamhetsområde för VA för enstaka fastigheter i Östanån.

8. Östhammar Vatten AB

8.1 Utfall och prognos

Resultaträkning (mkr)	Utfall	Budget	Avvikelse	Budget	Prognos	Avvikelse
	april	april	utfall mot	helår	helår	prognos mot
	2023	2 023	budget	2023	2 023	budget
Östhammar Vatten AB			april			helår
			2023			2 023
Periodiserade anslutningsintäkter	0,3	0,5	-0,1	1,4	1,4	0,0
"Investeringsfond" återföring	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rörelsens intäkter	19,5	19,2	0,3	59,0	59,0	0,0
Verksamhetskostnader	-16,2	-14,2	-1,9	-42,7	-47,7	-5,0
Verksamhetsprojekt	-2,5	-3,8	1,4	-11,5	-5,6	5,9
Avskrivningar	-2,7	-3,6	0,9	-10,9	-10,0	0,9
Rörelseresultat före fin.	-1,5	-2,1	0,6	-4,8	-2,9	1,8
Finansiella intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiella kostnader	-1,8	-2,2	0,4	-6,6	-6,5	0,1
Resultat efter finansiella poster	-3,3	-4,3	1,0	-11,4	-9,4	1,9
Bokslutsdispositioner	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat före skatt	-3,3	-4,3	1,0	-11,4	-9,4	1,9
Skatt	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Periodens resultat	-3,3	-4,3	1,0	-11,4	-9,4	1,9

Investeringar & Exploateringar (mkr)	Utfall	Budget	Avvikelse	Budget	Prognos	Avvikelse
	april	april	utfall mot	helår	helår	prognos mot
	2 023	2 023	budget	2 023	2 023	budget
Investeringar	8,5	9,8	-1,3	29,4	34,5	5,2
Exploateringar	0,6	2,8	-2,2	8,4	3,1	-5,4
Totalt investeringar	9,1	12,6	-3,5	37,8	37,6	-0,2

(Positivt resultat = överuttag, dvs skuld till VA-kollektivet. Negativt resultat = underuttag, dvs fordran på VA-kollektivet)

Saldo Överuttag/Underuttag (mkr)	Utfall 2022	Prognos 2023	Prognos 2024
Accumulerad kort skuld (+) resp. fordran (-) till VA-kollektivet	9,9	0,5	-6,6

Analys av utfall och prognos

Utfallet till och med april visar ett resultat som är ca 1 mnkr över budget, detta trots elkostnader som är ca 2 mnkr högre än budget för perioden. Det är främst kostnader för verksamhetsprojekt och kapital som har ett lägre utfall än budgeterat.

Prognosen för helåret är ett resultat som är 1,9 mnkr högre än budget. Detta efter att bedömd kostnad för verksamhetsprojekt har justerats ner med nästan 6 mnkr efter närmare översyn av vilka poster kopplade till VA-utveckling i de norra delarna (Östhammar och Öregrund) som kan aktiveras, och när i tiden de kommer att falla ut. Verksamhetskostnaderna beräknas å andra sidan bli 5 mnkr högre än budget. Högre elkostnader bidrar med 4 mnkr till den avvikelsen, vilket är i nivå med den prognos för el som presenterats tidigare under året (eventuellt elstöd är ej beaktat och skulle om det faller ut kunna ge viss kostnadsdämning). Resterande 1 mnkr avser i huvudsak inköp av vatten från TEMAB samt tillfälliga åtgärder för fastighetsägare i väntan på ledningsrätt. Årets intäkter bedöms bli i nivå med budget, medan kapitalkostnaderna beräknas bli ca 1 mnkr lägre än budget, främst som en effekt av förlängd avskrivningstid för överföringsledningen från Örbyhus till Österbybruk och Alunda.

Prognosen för totala investeringar är i nivå med budget, även om fördelningen mellan exploateringar och övriga investeringar är i viss mån justerad.

8.2 Sammanfattning av viktiga händelser

- Flera av de planerade aktiviteterna har påbörjats eller genomförts. Exempelvis nya vattenkiosker i Gimo och Östhammar, åtgärder för att minska bräddning i småbåtshamnen i Östhammar samt byte av styrsystem (PLC) vid pumpstationer och verk. Arbete fortlöper även med reglering av mottagande av slam med Tekniska på Östhammar kommun.
- Arbete med att ta fram en Nödvattenplan samt en Dagvattenpolicy tillsammans med Östhammars kommun pågår.
- Under tertialet har flera läckor uppkommit och lagats på ledningsnätet bland annat i Österbybruk och Gimo.
- Bräddning har skett från flera reningsverk samt från pumpstationer under perioden.
- Arbete för att identifiera rotorsak för att förbättra reningsprocessen vid Öregrunds reningsverk fortlöper.
- Ledningsnätsåtgärder i Alunda har fortlöpt. Tidplanen är förskjuten på grund av mer omfattande åtgärdsbehov och förorenade massor i schakten. Tillfällig lösning har arrangerats för fastighetsägare med ny anslutning i väntan på ledningsrätt.
- Styrelsen har fattat beslut om Förslag till höjning av VA-taxans brukningsavgift år 2024, Preliminär budgetram inklusive investering 2024 samt plan för 2025-2027 och Ändrad införandetid av Allmänna bestämmelser för VA samt Taxekonstruktion och Taxebilaga till 1 januari 2025.
- Kommunfullmäktige har fattat beslut om utökning av verksamhetsområde för VA för sju enstaka fastigheter i kommunen.

9. För verksamheten viktig statistik

Gävle Vatten AB

Nyckeltal (t kbm)	T1 2019	T1 2020	T1 2021	T1 2022	T1 2023
Mottagen mängd	5 677 940	5 303 771	6 048 459	5 108 017	5 452 852
Producerad mängd	3 184 903	3 118 828	3 094 179	3 054 410	3 194 527
Försåld mängd	2 079 451	2 159 662	2 154 111	2 148 413	2 051 495
Antal vattenläckor	29	35	15	17	20
Antal avloppsstoppar	38	37	43	39	37

* Siffran för 2021 är ändrad från 11 195 (högt pga skyfallet)

Hofors Vatten AB

Nyckeltal (t kbm)	T1 2019	T1 2020	T1 2021	T1 2022	T1 2023
Mottagen mängd	631 610	624 231	564 396	512 326	571 103
Producerad mängd	419 793	377 925	419 717	395 923	366 256
Försåld mängd	243 370	198 650	253 240	280 147	216 667
Antal vattenläckor	2	4	8	2	1
Antal avloppsstoppar	10	9	5	6	3

Ockelbo Vatten AB

Nyckeltal (t kbm)	T1 2019	T1 2020	T1 2021	T1 2022	T1 2023
Mottagen mängd	266 149	248 731	267 352	237 485	241 236
Producerad mängd	148 463	142 002	123 145	137 913	109 908
Försåld mängd VA	94 400	85 710	93 132	84 570	84 073
Antal vattenläckor	7	1	1	3	5
Antal avloppsstoppar	3	7	5	6	5

Älvkarleby Vatten AB

Nyckeltal (t kbm)	T1 2019	T1 2020	T1 2021	T1 2022	T1 2023
Mottagen mängd	606 182	608 818	710 498	560 410	719 397
Producerad mängd	411 989	381 728	471 793	427 426	456 585
Försåld mängd	232 682	292 479	283 724	268 974	271 124
Antal vattenläckor	7	7	15	11	13
Antal avloppsstoppar	21	11	26	19	31

Östhammar Vatten AB

Nyckeltal (t kbm)	T1 2019	T1 2020	T1 2021	T1 2022	T1 2023
Mottagen mängd	951 295	747 877	913 662	871 707	1 028 151
Producerad mängd	361 322	401 558	336 100	332 865	372 218
Försåld mängd	207 586	284 583	273 484	290 141	284 390
Antal vattenläckor	18	7	16	7	12
Antal avloppsstoppar	26	16	17	22	11

Definitioner:

Med producerad mängd avses den mängd dricksvatten som produceras i vattenverken.

Med mottagen mängd avses den mängd spillvatten som kommer till reningsverken.

Med försåld mängd VA avses den mängd dricksvatten och/eller spillvatten som kunderna betalar för.